



Domssöndagen i nådens år 2020 - Åke Malander

Tekster: Introitus Psalm 50, GT Dan 7:9-14, Ep 2 Tess 1:1-10, Ev Matt 25:31-46, III Matt 13:47-52.

Jesu, din förtjänst låt vara Hela min teologi! Låt din Ande mer förklara, Att du själv har köpt mig fri!

Så är vi då än en gång framme vid avslutningen av vårt kyrkoår. I dag är det alltså Domssöndagen, kyrkoårets sista söndag, då vi blir påmind om och ska begrunda det allvarliga faktum att den nuvarande världen och tiden går mot sitt slut. På samma sätt som världen har en bestämd början, ”*det blev afton och det blev morgon den första dagen*”, så kommer det också en världshistoriens sista dag.

” En herrdag i höjden är vorden beslutet Av Konungen uti det himmelska land, Att han skall hitkomma med mång sinom tusen Och kalla till doms både kvinna och man, Med änglarnas röst, De trogna till tröst, Med svidande styng i de otrognas bröst.”

Det är den dag som vi brukar kalla den yttersta dagen. I statskyrkan hade den i 1942 års evangeliebok temat Yttersta domen (med violett och 2:a serien), och i en ny evangeliebok som kom på 1980-talet hade den fått rubriken Kristi återkomst. Båda har rätt, men bara till hälften, man missar den ena halvan av dagens innehåll. Domssöndagen har en dubbel karaktär, den handlar om en domens dag men också om en befrielsens dag. Vi läste dagens evangelietext ur Matteus 25, och där hörde vi Jesu undervisning om den yttersta domen, om den dubbla utgången: *”Dessa skall då gå bort till evigt straff, men de rättfärdiga till evigt liv.”*

Kristi återkomst till domen är en central kristen sanning, som vi varje söndag bekänner i högmässan: *”därifrån igenkommande till att döma levande och döda.”* När Människosonen på den yttersta dagen kommer för att hålla dom, då kommer han i ohöljt majestät som Herren Sebaot, Herren härskarornas Gud, i härlighet med alla sina änglar. Men låt oss läsa några få verser vidare och gå in i det 26:e kapitlet och höra fortsättningen av Jesu undervisning: *”Ni vet att det två dagar härefter är påsk, då ska Människosonen bli utlämnad till att korsfästas.”* Han som kommer för att hålla dom är samma person som Johannes Döparen, Herrens profet, pekar på och kallar: *”Guds Lamm som borttager världens synd”*. Det är just han som utgavs för våra överträdelsers skull, som på Golgata bar världens synd, alla människors alla synder, och som uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull, som på tredje dagen står upp ur sin grav som segraren över synd och död, och som sedan gav sina lärjungar, sin lilla skara, den befallningen att de skulle gå ut i hela världen och göra alla folk till lärjungar, förkunna honom som världens Frälsare – innan han kommer som världens Domare. Så går apostlarna ut i världen med evangelium, och från den tiden och fram till den yttersta dagen utbreder sig himmelriket här i världen, i ringhet och fördolt för mänsklig visdom.

I dagens predikotext, i Matteus 13, liknar Herren Jesus himmelriket vid en not som dras genom havet tills den blir full och man drar upp den på stranden och skiljer de användbara fiskarna från de odugliga. Så är det alltså med himmelriket eller med andra ord med Kristi kyrka. Ännu är noten kvar i havet, men en dag dras den upp och då är åtskiljandets dag inne. Efter att ha hört predikotexten stannar vi inför en viktig skillnad, en för Kristi kyrka och församling, ja för alla människor viktig skillnad, och sätter som ämne för dagens predikan:

Skillnaden mellan idag och på den dagen

Vi säger då, för det första:

Idag förkunnas frälsningen budskap – på den dagen faller domens ord

Till den här liknelsen har vi ingen uttydning av Jesus. Man kunde lätt tänka sig att noten är tiden som obevekligt drar alla med sig mot domen och evigheten. Och så har man också sagt ibland. Men Jesu liknelser här i Matteus 13 handlar ju om himmelriket, dess natur och gång. Det är en låt oss kalla det en ”inomkyrklig” liknelse, och därför är det att föredra att se liknelsens not som den not, det nät som den apostoliska predikan drar genom människohavet. Notens drar med sig en mängd fiskar av allehanda slag – men inte alla, det finns (tyvärr) alltid många som sprattlar emot och inte vill dras med i evangeliets not. Ända fram till den yttersta dagen dras noten genom människohavet; genom hela världshistorien pågår uppbyggandet av ett rike som inte är av denna världen. Det växer inte till genom några mänskliga medel, tillväxten sker genom evangelieförkunnelsens nät som samlar tillhoppa

människor av alla de slag till kyrkans heliga gemenskap. Detta insamlade ser inte mycket ut för världen, det har ingen yttre glans. Men det fortskrider ända fram till Kristi återkomst, men när den dagen är inne då är antalet fullt, då är insamlandet avslutat. Då är alla utkorade, både av judar och av hedningar, inbärgade. Med en bild från förra söndagens liknelse kan vi säga att då har alla bröllopgästerna gått in och dörren stängs för alltid och för evigt. Då blir allt det uppenbart som här i tiden var fördolt.

Vi säger vidare, för det andra:

Idag är kyrkan en osynlig storhet – på den dagen blir hon uppenbar

Eftersom Himmelriket, Kristi kyrka, inte är av denna världen och består av de troende, av Jesu lärjungar, av hans Faders välsignade, så kan vi inte rita in det på någon karta och peka på det och säga att här är det eller där är det. Guds rike kommer inte så att det kan ses med ögonen säger Jesus. Tron kan inte ses med ögonen, den är något invärtes i människan. Vi kan därför inte se varandras tro. Vi kan möjligen se trons frukter. (Och ibland ser vi ju den tydligt signalerade otron, men det är en annan sak.) På liknande sätt som med de enskilda kristnas tro är det med kyrkan som helhet, med hennes väsen och verksamhet. Vi kan se hennes gudstjänster och förrättningar men inte vad som där sker i det som synes ske. Vi kan t.ex. se dopets vatten som gjuts över barnets huvud, men vi kan inte se den nya födelsen som där sker genom vattnet och den Helige Ande. Vi kan se och förnimma brödet på patenen och vinet i kalken, men vi kan inte se att det är Kristi sanna kropp och blod som vi tar emot med munnen – till syndernas förlåtelse och evigt liv.

Nu är kyrkan såväl med avseende på sin natur som på sina medlemmar fördold för människans sinnen. Av hennes härlighet syns inte mycket, desto mer av kors och lidande. Hon är alltid här i tiden en minoritet mitt i en gudsfrånvänd omvärld. Vi vandrar här i tro inte i åskådning. Men på den dagen, när Brudgummen kommer, då rycks slöjan undan och det blir uppenbart inte bara för oss utan för hela världen vad Kristi kyrka är, vilka de troende är. Ja, på den dagen uppenbaras trons salighet och avslöjas otrons dårskap! Då blir saligprisningarna, som vi kanske inte upplevde så påtagligt här i den stridande och lidande kyrkan, en underbar verklighet: ”Kom ni min Faders välsignade.”

Och vi säger för det tredje:

Idag är kyrkan en blandad skara – först på den dagen sker åtskiljandet

Noten som dras genom havet samlar alla slags fiskar och det går inte att skilja dem åt under tiden som fisket pågår. På samma sätt samlas en blandad skara inom kyrkans hägn. Där finns både troende och sökare och hycklare, där finns både kristna och fariséer. Och kyrkan, de troende, måste leva och verka mitt ibland all ondska och ogudaktighet här i världen. Det har då alltid för de kristna funnits en frestelse att redan här och nu vilja gå in och rensa upp och skilja dem åt – före den yttersta dagen. Men vi kan, som redan sagts, inte se vilka som är vad. Och, märk väl mina vänner, detta tillkommer inte oss människor. Åtskiljandet sker först när noten dras upp på stranden och då är det änglarna som skiljer de onda från de rättfärdiga. Till dess, till den dagen, får vi vänta. Inte heller i världen ska vi försöka upprätta något yttre Gudsrike, vilket Jesus lärt oss i en annan liknelse, där världen framställs under bilden av en åker, där ogräs växer bland vetet, det betyder där den ondes barn och Rikets barn finns sida vid sida, intill skördetiden, och då går änglarna ut och skiljer dem åt. Så har han själv förklarat denna liknelse för oss.

När nu detta är sagt måste vi dock betänka en viktig sak: detta är sagt om människorna i kyrkan (och i världen). Förkunnelsen däremot, vad som offentligt predikas och sägs och skrivs, det kan och ska vi pröva. Sann och falsk lära och förkunnelse får inte stå sida vid sida. Där kan ett åtskiljande inte anstå, det ska ske här och nu. Här gäller Jesu ord: ”*Ta er tillvara för de falska profeterna!*” Detta bud har vi att ta vara på så länge det heter idag

Och slutligen säger vi, och understryker än en gång:

Idag är det nådens dag – på den dagen är det domens dag

Mot bakgrund av det allvarliga som vi nu har framhållit är det desto angelägnare att påminna om att det ännu idag, den 22 november 2020, är nådens tid. Hur länge till den varar vet ingen, inte ens änglarna i himmelen. Men så länge det ännu heter idag dras noten fortfarande genom havet. I sin stora barmhärtighet ger Gud oss ännu tid till bot och omvändelse. Och detta, kära vänner, vill jag särskilt

lägga er på hjärtat i dessa dagar när en dödlig pandemi härjar bland oss och det blir extra tydligt att ingen av oss vet hur länge vi har varandra kvar ibland oss i församlingen. Därför må var och en rannsaka sig. Om du finner något otalt mellan dig och din nästa, gå då och försona dig med honom eller henne: bekänn din egen skuld, be om förlåtelse, och förlåt av hjärtat den som försyndat sig mot dig – *idag*, i morgon kan det vara för sent. Därför är Domssöndagen en viktig predikodag i kyrkoåret, dess texter, budskap och predikan ska tjäna som varning till otron och som tröst och uppmuntran till tron. För de båda gäller: ”*Idag om ni hör hans röst så förhärda inte era hjärtan.*” Idag ljuder nådens inbjudan: Kom till mig ... På den dagen ljuder domens kallelse: Träd fram och gör räkenskap! När Brudgummen kommer går de som är redo med honom in i brölloppssalen och dörren stängs – för alltid.

Hur ska då du och jag, vi arma syndare, kunna vara säkra på att få gå med in och ”ta i besittning det rike som är tillrett från världens begynnelse”? Ja du min vän, hur är det ställt inför Gud? Har du fullgjort allt, **absolut allt**, som du är skyldig inför den helige och rättfärdige Guden? Nej, det har du inte – och det har heller ingen annan i den oräkneliga skaran som Jesus kallar: ”min Faders välsignade”, dessa som står inför tronen och inför Lammet klädda i vita kläder och lovsjunger ”honom som sitter på tronen och Lammet”. Ingen av dem har något annat än en tillräknad rättfärdighet, och den heter Kristi ställföreträdande tillfyllestgörelse. Detta kan illustreras av en psalmvers:

Han gjort, vad jag borde men ej klarat av, Min synd har han sänkt i ett bottenlöst hav. Hans görande lydnad nu gäller för mig, Min synd och olydnad dem tog han på sig. Min Frälsare uppstått och graven är tom, Och jag är befriad från skuld och från dom, Rättfärdigförklarad. Halleluja. (Luthersk psalmbok, 953)

På den orubbliga grunden, och endast på den grunden, kan du och jag med förtröstan se fram emot Människosonens dag. Ty Jesus själv betygar att var och en som tror och sätter sin förtröstan på detta har evigt liv och kommer inte under domen utan har övergått från döden till livet. Så blir den dagen för den troende inte en domens dag utan en livets stora dag. Amen. Kom snart, Herre Jesus!

Ack, mildaste Jesu, föröka oss trona, Att vi må beredda och vakande stå, Att vi ej bortmista vår salighets krona. Och att vi din nåd ej förlustiga gå. O räck oss din hand, Vår Frälsareman, och för oss till himlens lycksaliga land.